

**Dissertatio medica inauguralis, de cortice peruviano / Publico examini
submittit Philippus Silvester Lursenius.**

Contributors

Lursen, Philip Silvester.
Oudendorp, Frans van, 1696-1761.

Publication/Creation

Lugduni Batavorum : Apud Cornelium Haak, 1751.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/qxzt9uqv>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
CORTICE PERUVIANO.

QUAM
ANNUENTE SUMMO NUMINE

Ex Auctoritate Magnifici Reſtoris,

D. FRANCISCI VAN OUDENDORP,

HISTORIARUM ET ELOQUENTIÆ PROFESSORIS.

NEC NON

*Ampliſſimi SENATUS ACADEMICI Conſenſu,
& Nobiliſſimæ FACULTATIS MEDICÆ Decreto,*

PRO GRADU DOCTORATUS,

Summiſque in MEDICINA Honoribus, & Privilegiis
rite ac legitime conſequendis,

Publico Examine ſubmittit.

PHILIPPUS SILVESTER LURSENIUS,
GEDANENSIS.

Ad diem 24. Junii 1751. hora locoque ſolitis.

*Temporibus Medicina valet: data tempore profunt,
Et data non apto tempore, vina nocent.*

OVIDIUS de R. A. p. 131.

LUGDUNI BATAVORUM,
Apud CORNELIUM HAAK,
MDCCLI.

DISSERTATIO MEDICA

IN AEGURIA

DE

CORTICE PERUVIANO.

QUAM

ANNO MDCCCLXXXIII.

IN AUSTRIACA UNIVERSITATE

D. FRANCISCI VAN OUDENDORP.

HISTORIUM ET ELOGIUM PROFERENS

ET

ACADEMIAE MEDICAE

UNIVERSITATIS VIENNAE

PRO GRADU DOCTORATUS

SUBMISIT

PHILIPPUS SILVESTER LORSTIUS,

PHYSICUS VIENNAE.

PHILIPPUS SILVESTER LORSTIUS,

PHYSICUS VIENNAE.

VIENNAE MDCCCLXXXIII.

Temporis Aetatis: hinc inde

Et date non est scripta

Opera et R. A. 1783.

LUDDWIG RANTONUM,

APUD CORNELIUM HAAR,

MDCCCL.

D E O,
P A T R I Æ,
P A R E N T I B U S,
P R Æ C E P T O R I B U S,
P A T R O N I S,
A T Q U E
A M I C I S.

*Dissertationem. hanc. Inauguralem.
in. publicum devotissimi. gratissi-
mique. animi testimonium. qua.
debet. submissione. ac. modestia.
sacram. facit.*

A U T H O R.

D E O.

P A T R I A E.

P A R E N T I B U S.

P R A E C E P T O R I B U S.

P A T R O N I S.

A T Q U E

A M I C I S.

Dissertationem hanc. Inauguralem.
in publicum decursum. gratia.
mihi. amici. testimonium. per.
dedit. submissum. ac. modesta.
sacram. fecit.

A U T O R.

PROEMIUM.

Lubens suscepi laborem de conscribendo specimine Inaugurali, cum Venerandi hujus Palladii Antistites, me Academiae huic Celeberrimae, quae centrum desiderii mei, valedicentem, Laurea Doctorali condecorare animi sunt. Diu haesitavi, ex quamvis Artis salutaris parte materiem depromam, quum illius campi ab eruditis jam optime emensi. Studiorum metae cupidus, perutile duxi Thema ex materia medica eligere. Non solum enim sufficit, partes humani corporis cognoscere, cognitivarum usus, functiones, cum sanas, tum laesas nosse, his sanitatem per medicamenta restituere, sed methodi quoque instrumenta haecce physica rite applicandi probe esse gnarum, Medicum absolvit Practicum. Felix, qui totius Medicinae partes amico conjungit vinculo.

Ami-

PROEMIUM.

*Amici, quibuscum de hoc proposito contu-
li, omnes pertractationem Corticis Peruviani
volebant; insuper elegantissimae observationes
de februm intermittentium curatione per Cor-
ticem Peruvianum a Cel. Germanorum Medico
P. G. WERLHOFFIO elucubratae, mihi hisce occupato laboribus, obvenere, quae
ulterius scrutando, hancce adornarunt opellam.
Antifebrilis Medicinae perinsignes virtutes, ut
omnia fiant ordine, totam dissertationem, u-
tile miscendo dulci, in quatuor sectiones par-
titus: sic ut I. Corticis Peruviani historia bo-
tanica, & chemica, II. usus ejus salutaris,
& III. noxius, in febris intermittentibus,
earumque recidivis, IV. ejus egregiae virtu-
tes in multis aliis morbis, exhibeantur. Si
Praxis secundum regulas atque cautelas Artis
infra tradendas, instituat, pronunciare fas sit,
sine Cortice Peruviano Medicum vix Artem
exercere posse. Lectori, si quem habuero,
dissertatiunculam hancce offero, stylo Augusto
saeculo, minus conveniente conscriptam, quam
aeque & moderate dijudicare velit.*

Quo-

PROEMIUM.

*Quoties benevolentiam, quae hisce in ter-
ris mihi contigit, animo revolve, toties gra-
tissimus recordor, Praenobilissimi, Excel-
lentissimi, atque Experientissimi JOANNIS
PHILIPPI BREYNI. Medicinae
Doctoris fere semisaecularis, Botanici per
totum orbem Celeberrimi, Societatum Im-
perialis Naturae Curioforum, & Regiae
Anglicanae membri dignissimi, ProAvun-
culi, Patroni, Fautoris aestumatisimi ad
rogum usque suspiciendi, colendi: cui fau-
stissima quaevis animitus apprecor, ut Jubilae-
um suum Doctorale quam primum felicissime
celebrare possit. Hujus MAECENATIS
benignitate ubivis sic comitatus, ut favore,
consiliis quam multorum Celeberrimorum Viro-
rum hac in civitate florentium, splendido li-
brorum apparatu, & fideli manuuctione ad
Praxin clinicam, aegros cujusvis sortis, pru-
denter ac mansuete tractandi, indefesse usus.
Quamdiu in vivis superstes, praestitorum me-
mor ero, illaque gratissima mente agnoscam.*

*Si beneficiorum summam PARENTIS mei
Aestumatisimi, Indulgentissimi, confero,
quan-*

PROEMIUM.

quantum in viribus erit, illa ad aram usque, omni filiali ut par est observantia, agnoscam; quum TU mihi omnia ad liberalem educationem necessaria sponte suppeditasti, exterisque porro invisere terras, ad studium Medicum augendum, haud recusasti. Meum commodum proprio praetulisti, tempus gravissimis negotiis subtrahendo; non solum fundamenta Christianae Religionis ex ore TUO hausi, sed quoque, quum olim sacrarum literarum studio addictus, fidelissima TUA instructione in historia literaria, indefesse usus. In tesseram grati TIBIQUE devinctissimi animi, hancce opellam offero, quam benevole accipias velim: ad hujus elaborationis normam, mihi Praxin in Patria cum prudentia sic exercendam promitto, ut cum supremus vitae meae instabit dies, confidam, alacrem in praecordiis mihi adfuturum testem. Vale.

DISSER-

DISSERTATIONIS MEDICAE

INAUGURALIS,

DE

CORTICE PERUVIANO.

SECTIO I.

SISTENS

CORTICIS PERUVIANI

HISTORIAM

BOTANICAM ET CHEMICAM.

§. I.

pectata novis virtutibus ar-
bos, sacro semine fata, in
salutem hominum, & Me-
dicinae incrementum è na-
turae sinu producta. Hu-
jus Cortice Peruviano de-
tecto, lites inter Botani-
cos exortae de caracte-
ribus eruendis, quibus cor-
ticis genuina arbor a spu-

ria possit dignosci. Certum, hodoepororum de-
A scri-

DISSERTATIO MEDICA

§. I I.

Tandem genuina antifebrilis arbor sodalibus Academiae Parisinae itineratoribus, innotuit, quos inter fide dignissimi & Cel. Viri DE LA CONDAMINE & B. JUSSIEU anno 1737. mense Januario Loxam profecti, & sequenti demum in comitiis solennibus Academiae Regiae, relata palam fecere, in quibus simul icon rami genuinae arboris febrifugae cernitur. His contenti, L. B. SISTIMUS arborem hactenus genuinam, botanice descriptam.

§. I I I.

NOMEN *Quinquina*, *Kinkina*, Americanum vocabulum, cum antiquo Peruviano *Quina* permutatum, quo Hispani mantelillam, id est pallium per metaphoram intelligunt, *Quina Quinae*, *Kina Kinae*, *Cina Cinae*, *China Chinae*, qua duplicatio-
ne vocis Peruviani praestantiam denotant. *Cascara de Loxa*, *cortex Loxanus*, & *Peruvianus* a patria. P. HERMANNO *Queranguo* a fructibus dicitur. A virtute, *cortex febrifugus*, *antifebrilis*, *antiquar-*
tius: Hispanis *Palo de Calenturas*, seu *lignum fe-*
brium, J. RAJO (f) *Gannanaperis* seu *februm domitor*. Ab aegris, qui primi virtutes febrifugas experti, audit *pulvis Comitissae*, a CINCHONA uxore Regia ProRegis. A restauratoribus hujus Medici-
nae, *Pulvis Jesuiticus*, *pulvis Cardinalis de LUGO*, quia hujus aevo cortex Peruvianus per R. Patres Societatis JESU Romae innotuit: *remedium An-*

glicum

(f) Hist. Plant. L. 32. p. 1796. T. II.

glicum TALBORII: male notante AMMANNO dicitur *pulvis Sinicus* ad patriam celandam (g). Sufficit, si in pharmacopoliis *cortex Peruvianus electus* appellatur, ne ob homonymiam vocis *China* *Chinae* confundatur cum radice ejusdem nominis, saltem vox *China* tam multis invisae officinis exulet. Per *febrifugum novum* & *antiquum* sola diversa aetas unius ejusdemque arboris intelligitur. Patet sic, quare BADUS relationes BOLLII & reliquorum non potuit combinare. Vocabulo minus noto *Tatche* insignitur in provincia Maynas.

SPECIES: Cinchona cortice obscure ferrugineo, folio integerrimo, ovato oblongo, anterius cuspidato.

Cinchona cortice extus albicante, folio ovato. VALENTINI *hist. simpl. ref. p. 176.* forte est species d'Jaën, secundum TOZZIUM Cinchona Alzierenensis cortice ferrugineo, graviori, Ayaccensis del Rio Bambo circa lacus reperta, minoris virtutis.

GENUS primae speciei Cinchonae stabilitum a Cel. DE LA CONDAMINE loco supra citato. A. 1738. T. II. edit. Amst. (b) inde characterem condidit Cel.

(g) In Regno Sinenfi nullam hospitari Quinquinam ipse Cl. D. KAEMPFERUS vidit v. Ephem. N. C. A. III. Dec. III. in append. (b) Hic fide dignissimus multum quoad descriptionem Cort. Per. hausit, ex MSCto quodam, Hispanice conscripto a. 1696. a D. HERRERA teste autopta, quod aservatur in Pharmacopolio Collegii S. Pauli sub titulo de Cortice Quina.

Cel. LINNAEUS in *Gen. Plant.* G. 1021. edit
Lugd. Bat. 1742. in *add.*

CALYX: *Perianthium monophyllum, quinquefidum, minimum persistens (i)* **COROLLA:** *monopetala, infundibuliformis, tubus cylindraceus longus (k) limbus patulus, quinquefidus, serratus. (l)* **STAMINA:** *filamenta quinque minima, antherae oblongae, intra tubum corollae recondita.* **PISTILLUM:** *germen subrotundum, infra receptaculum floris, stylus longitudine corollae, stigma crassiusculum, oblongum, simplex.* **PERICARPIUM:** *capsula subrotunda, calyce coronata, bilocularis, a basi versus apicem bifariam dehiscens.* **SEMINA** *plurima, oblonga, compressa, marginata (m)*

CLASSIS: LINNAEO *Pentandria Monogynia.*

DESCRIPTIO: *Cinchonae primae speciei arbor in loco natali reperta altitudinis 10 vel 15 pedum, crassitiei 9 pollicum: (n) gravis, ratione voluminis. Cortice ferrugineo, scabro, lanuginoso; ramis parum divaricatis, teretibus, punctis albican- tibus adpersis; foliis simplicibus, oppositis, ova-*

(i) Extus purpureo intus pallido colore tinctum. (k) 7. vel 9. linearum coloris rubescentis (l) coloris cermesini, in limbo pallidi (m) sunt receptaculo affixa, raro observari possunt matura in situ naturali, quia plerumque vento excutiuntur, BADUS ea comparavit cum seminibus Cucurbitae. (n.) Hodie vix in majus volumen excrescit, quum decorticatione saepe iterata arbor plerumque emoritur: hinc antiquae arbores hodie adeo rarae. Interim arbor facile propagatur, qua resecta novae arbusculae e radicibus laete progerminant.

to oblongis, antèrius cuspidatis, integerrimis, petiolatis, in medio duos pollices latis, tres longis, perennibus, glabris, splendentibus, utrinque viridibus; *superficie* inferna glauca, prona ferrugineis stigmatibus, utrinque nervis alternis parallelis distinctis; *marginè* integerrimo; *petiolis* teretibus, folio brevioribus, glabris.

FRUCTIFICATIONEM: quod attinet ex observatis Cel. DE LA CONDAMINE & POMETI constat, arboris Cinchonae calyces pedunculo innixos, flore deciduo intumescere, & in fructum ovalem abire P. HERMANNO *Queranguo* dictum, amygdalis haud dissimilem, A. BOLLUS contra, arborem febrifugam familiae sterilium arborum accenset.

SEXUS est Hermaphroditici.

LOCUS est America meridionalis ubi sponte nascitur, prope urbes Loxam & Quito. Arbos optimo cortice intense ferrugineo montem Cajanumam inhabitat, Potosianus cortex, & paludosa loca amans, minus efficax: optimus lustratur aëre temperatori, quam qui in reliquo Peruano tractu spirat, arbor cortice albo d'Jaën in locis editioribus reperitur. Arbores hae quaecunque sint, planitiem floresque vicinos spernunt, & castae frondes arborum alius familiae fugiunt.

ICONES inter genuinae febrifugae arboris, illa est sola quae jam Actis Parisinis l. c. A. 1738. & postea quoque Commercio Norimbergensi literario A. 1744. inserta: illius eçtypa in calce hujus dissertationis cernitur, ramum magnitudine & situ natu-

naturali depictum (o) sistens. Reliquae suspectae; **BOLLIANA** est folio rotundo, **VALENTINIANA** ovato: **BARTHOLINUS** *Cent. V. hist. 50.* arborem ceraso similem, **JONSTONUS** *Dendrol. p. 476.* cassiae caryophyllatae, seu Myrti Americanae Canyngae iconem, exhibent. **G. DONZELLUS** *Theat. pharmac. T. II.* frondosam arborem pruno similem excudit, cujus figura **TANCREDO ROBINSON** non adeo suspecta visa, quum juxta hujus sententiam folia nunc recentia, nunc sicca delineata faciem mutant. Cum **DONZELLO** consentit **JOH. RAJUS** l. c. qui Icones ex Italia ad societatem Regiam Anglicanam transmissas a descriptione **BADI** vix differre observat: illam contra quae in Musaeo **D. G. COURTINE** asservatur & aliam **J. RAJO** a **GODALLO** ex Italia communicatam discrepare, **CEL. REDI**; **TANCREDUS ROBINSON** vero indicavit prioris differentiam. Aequè distat **POMETIANA** a nostra.

§. IV.

Antifebrilis hujus medicinae historia, usus, hujusque fata & vicissitudines ob pessimas mangonificationes perpetratas, quam notabiles. **BOLLUS**, primus, qui specifici usum medicum, & oeconomicum

(o) Iconis litera A exhibet ramum cum foliis & floribus diversae maturitatis, BB. flores diversimode figuratos, B. florem singularem sexies incisum, b. alium sic divisum, ut pistillum & stamina fiant conspicua, ccc. cernuntur calyces nondum patuli, DDD, alii seminibus excussis patuli, E. folii superficies prona, E, inferna, indicantur.

micum Peruvianis tinctorium, Italo idiomate. descripsit; hoc insignior prior medicus, naturae instinctu Leonibus, Indis Puma dictis innotuit, quem Americani observantes (p) in mortalium usum inficiis Hispanis transtulere. Cognito arcano Loxae praefectus Pro Regis Archiatrum D. de Vega impulit, ut cum venia Regis, Comitissae del Cinchon A. 1638. intermittente decumbenti antifebrilis exhibeatur. Voti compos, Principem suam tertiana intermittente liberavit. Rumore Limam delato Corticis Peruviani quantitas, ad R. Viros S. Ordinis JESU Limenses, nomine pulveris Comitissae, a quibus A. 1649. (q) ad Cardinalem DE LUGO transmissa. Romae pulveris hujus Cardinalis pondus, aequo auri vel saltem argenti pondere solvebatur, & religiosis egestate pressis gratis prostabat. Biennio transacto Archiater de Vega Hispali antifebrili prospexit, dein & Galliis, quorum iter meditabatur.

§. V.

Quantitatem allati corticis distributioni vix sufficisse, facile conjicitur; arborum circa A. 1690. sedula decorticatione plurimis emortuis, lucro inhiantes, effoetos cortices Peruvianos aqua in qua Aloë soluta, impraegnabant, nec non cortices arborum circa lacus repertarum, vel & corticem
 Cassiae

(p) Indos fuisse primos, qui Corticem Peruvianum exhibere tradunt Transact. Philosoph. Vol. 24. n. 290 p. 1196.

(q) Hoc ab anno circiter Epocha instituitur, qua Corticis Peruviani usus in Europam introductus.

Cassiae Caryophyllatae seu corticem Myrti Americanae Canyngae dictae, & Cascarillam (*) Europaeis substituebant. Nimis creduli absque revisione praegressa, specificum exhibentes, quod decumbentibus pessime cesserat, famae & remedii & civium Loxae infamiae notam inurebant. Nec minus Medicorum periclitabatur fides, qui specificum primo febris paroxysmo absoluto promiscue exhibebant, ideo Londini dein infame habitum.

§. VI.

Tandem circa A. 1679. TALBORIUS Anglus, sub nomine remedii Anglicani febrifugi usum restauravit, quem congrua exhibendi methodus ad nostra usque tempora constantem fecit. TALBORIUS arcano hoc LUDOVICUM XIV. tunc temporis Dauphinum Regium ab intermittente liberavit,

(*) *Cascarilla* s. *cortex Peruvianus gryseus, spurius, Kina Kinae aromatica* STISSERI, *Eleutheria*, ab Eleuthera Bahamacarum insula, *Eleutria* LINNAEI, *Eleaterium* LEMERII, *Cortex a lateribus*, habitat in regione Americae Australis Paraguay, & in insula Providentiae. Extus in omnibus cum vero cortice Peruviano convenit, sed odore, sapore, & quoad analysin a genuino cortice differt: praeterea sale & resina magis abundat quam genuinus. Corticis spurii usus antifebrilis suspectus & teste GOELICKIO noxius; Cascarillam speciem Cicutae esse, quoque constat ex C. LINNAEI *Amoen. Acad. Vol. I. p. 416.* hanc vero venenorum sobolem, v. H. BOERHAAVE *Inst. Med. §. 1138. 2. Class. venenorum.* APINUS hoc Spurio Cortice in intermittentibus non usus, quum ejus tempore Cascarilla adhuc incognita.

ravit, qui illi proemium Regium, dignitatem ordinis Equestris & annum honorarium concessit. Sic Regis jussu cortex Peruvianus genuinus in Gallias delatus in Nosocomiis gratis distributus, in pharmacopoliis vero decumbentibus aequo prostabat pretio venalis. Notatu dignum, Exoticum hoc, ut quaevis generosa, hodie in loco natali vix aestimari, cujus usus Limae & Quito rarus, in America vero Meridionali nullus.

§. VII.

His cognitis, ad ea, quae materiam medicam tangunt, nos accingimus: decorticationis methodum transeo, quippe simplicissimam, quae quovis tempore peragi potest, quo aër siccus atque serenus favet; recens detractus optime conservatur, si per aliquot dies radiis solaribus expositus, ne fitum contrahat, siccus capsulae ex pelle animalis Vigonges dicti, paratae includitur. Corticem Peruvianum plus minusve efficacem deprehendi, ratione aetatis, terrae, climatis, solum botanophilorum est praejudicium: quorum aliqui *arborem folio tomentoso* reliquis omnibus praeferunt, quam licet Cl. DE LA CONDAMINE nunquam viderit. Petrificans Peruanum solum, an efficaciam intendat? (s) vix probabilius. Certum, in locis montosis optimum ali corticem, ob aërem siccum, & temperate calentem, illa loca lustrantem, quem

(s.) Observat. L. FEVILLÉ Journal des observat. phys. mathemat. & botan. a Lima faites A. 1709. m. Juillet.

quem arbor maxime amat, hinc odorem saporem, & vires simul intendit. (t) Sufficiat, si eligatur cortex genuinae febrifugae arboris ex ramulis folis, ex locis montosis desumptus, qui densus, siccus, gravis, ab aqua non penetrabilis, a ligno subjacente probe separatus, qui figurae convolutae, tenuis, fibris longitudinalibus crispatus, incisuris parallelis distinctus; extus scaber, instar corii granulati, lanugine aspersi, intus obscure ferrugineus. Fractu non contumax, nec pulverulentus, aut in fragmenta lignea fatiscens, sed in extremis splendens. Odore, cortex est debili, mucido, gustu aromatico amaro, parum adstringente, simul humectante: masticatione abit in massam spumantem, quae igne alterata fit glutinosa; quo citius cum saliva maceratur, eo plus resinae ac gummi in cortice continetur. Pharmacopaei illum, optimum pronunciant, cujus pulvis pistilli ictibus fere volatilis fit, aquae particulis adhuc contineri valens; nec non si decoctione, spuma ora vasis transcendat. Physica corticem genuinum sic determinat: si particula ejus microscopio subjecta, strata se offerunt tria, lanuginosum, resinosum ferrugineum, & fibrosum Cinnamomeum; in medio, particulae resinosae & gummosae, salinis distinctae, conspiciuntur. Gravitas specifica in vegetabilibus ratione gradus siccitatis, incerta, ac prorsus inconstans. Cortex
Peru-

(t). C. LINNAEI Amoen. Acad. Vol. I. p. 419.

Peruvianus igni injectus, foccus, neutiquam inflammatur, sed in carbonem lignum quernum redolentem vertitur, qui rutilam alit flammam, tandem in cineres falsos, niveos fatiscit, qui igne alterati, virtutis sunt vix febrifugae. Ex sola corticis crassitie, praestantiam medicamenti determinare praestat: quo minus crassus cortex, eo est praestantior & efficacior; quum contra olim cortices crassi plaris aestimati fuerint. Hodie merito cum Loxanis tenues cortices praeferimus, quippe qui commode exsiccantur, ficci conservantur ac transmittuntur facile, & gummi atque resina valde abundant, ut Anglorum Chemici jam dudum experti.

§. VIII.

Ex dictis constitit, corticem Peruvianum ad *vegetabilia gummoso resinosa*, imperfecte in aqua, perfecte vero in vino & spiritu vini solubilia, nec non ad *salina* referri; quod triplex principium in cortice, forte & in ligno arboris omnem vim antifebrilem absolvit (*u*). Sic compendiosa aut pretiosa (*x*) medicamenta, extracta & sales essentialis prostant, quae efficacissima, a partibus crassioribus *passivis* separata, *ex activis* solis constant. *Passiva* absolvit *terra*, activa vero *oleum* grave praecipitationi aptum, nec non *resinam* constituens; huic oleo *sulphur*, seu τὸ φλογιστὸν intime jun-

(*u*) Ut cives Peruani asserunt BADO interim dubitante.

(*x*) ex sententia CHOMELII, v. TOURNEFORT Hist. Plant. 37.

junctum, utroque principium *salinum* unitur. Sulphure & resina spiritu vini rectificato abstractis, *sal nativus*, e succo communi plantam nutriente genitus (y.) intactus excluditur vere essentialis dicens, quia totius vegetabilis essentiam, neutiquam alteratam, quoad colorem, odorem, saporem, in minimo volumine retinet: quae forte arte absque ulla alteratione intendi potest.

§. IX.

Quoad dotes *salis essentialis Corticis Peruviani*, est *sal lamellatim concretus*, in aqua frigida solubilis, ex aëre humidum attrahit, in igne crystallisationem subit, saporis est parum bituminosi, indicantis, *salis*, sulphuris & resinae arctissimum vinculum: igni injectus hic *sal* fumat, in carbonem diu rutilantem abit, tandem in cineres alcalinos fixos fatiscit, qui igne alterati virtutis vix febrifugae sunt. Natura hujus *salis essentialis* est fere neutra, quia cum reagentibus non effervescit, quemadmodum in quibusdam *salibus artificialibus chemicorum*, id observatur. Essentialis ille perparum acidi continet, quod debetur sulphuri, quo abstracto illud excutitur. Patet praeterea differentia inter *sales essentielles veros*, & *sales officinales*, minus recte *essentiales dictos*, qui decoctione per subsidentiam, aut per incinerationem, insigni cum dispendio virtutis medicatae parantur, hi *alcalini fixi* sunt neutiquam creaturae ignis,

(y) H. BOERHAAVE Chemiae Tom. II. p. 63.

nis, sed ab hujus alteratione in falem alcalinum fixum mutati, hinc minime fales essentielles dicendi: ut recte censuere LEMERIUS & WIL-
LISIUS. Verissimum itaque est illud Chemicorum Axioma hic applicandum: *salia non agunt, nisi dissoluta: nec agunt, si dissoluta nimis.*

§. X.

Ad falem hunc essentialem parandum non omnis methodus est apta. Fatemur experti, methodum vulgarem (z) principia Corticis Peruviani multum volatilia vix sustinuisse, quin igne admodum fuerint alterata: triplex illud principium tam parce prodiit, ut illorum quantitatem mutuam ex diversis speciminibus Corticis Peruviani collectam, vix oculus & lingua determinare potuerit. Exactioribus, licet magis operosis methodis excogitatis, falem essentialem ex Cortice Peruviano per Chemiam hydraulicam absque ulla alteratione extrahendi. Sic Perillustris Comes DE LA GARAY primus fuit, qui falem Corticis Peruviani vere essentialem elaboravit, illumque A. 1731. Christianissimo Galliarum Regi nomine pulveris essentialis obtulit. Experimenta haec sine igne instituit cum machina trituratoria, fabrefacta fere ad exemplar similis, inservientis triturationi corporum a LANGELOTTO descriptae, cujus usus ex MSCto Germani Chemici POLLIER inno-
tuit

(z) v. H. BOERHAAVE Proc. Chem. LVI. LXIV.

tuit (a). Operatio, hac cum machina instituta, est pretiosa & taediosa. Similis sal essentialis ex Cortice Peruviano, methodo alia, GEOFFROYANA per infusionem & digestionem extrahitur, qui sal prioris methodo parato parum cedit. Machina trituratoria delineata, & operatio cum illa instituenta, in allegata Chemia Hydraulica Gallico idiomate exactissime est descripta, quae legi meretur. Hinc operationis latiore explicationem praeterimus, praeterea quum machinam ipsam possidere, paucissimis licuit.

§. XI.

Chemia hydraulica operationem sic absolvit: Corticis Peruviani parva quantitas in pollinem trita, cum aqua aliquoties exactissime destillata trituratur per integrum diem, colatura filtratur; residuum eadem methodo tractatur, donec insipida redeat aqua. Liquor sic acquisitus in balneo vaporis exhalet, inspissatus imponatur patinis porcellanicis puris, chartis siccissimis tectis. Materies contenta sicca, indurata, resinosa, una cum sale essentiali cultello chartae subducatur, subductus simul sal essentialis a principiis, Gummosis, resinosis & oleosis Alcahole affuso liberatur, quo facto partes resinam constituentes solvuntur, & solus Sal essentialis intactis viribus relinquitur. Hic ferrugineus, in aqua solubilis, in Alcahole indis-

(a) Traite de la Verrerie de KUNCKEL p. 204. Ephem. Nat. Cur. Dec. I. ann. III. obs. 99. Acta Gallica A. 1738. T. I. p. 274.

indisolubilis, non alteratus, lagenis vitreis cera clausis immisus ad suos usus servatur.

§. XII.

Principii gummoso-resinosi Corticis Peruviani menstrua sunt Spiritus vini dephlegmatus, vinum, & aqua ebulliens. Pro una eademque corticis quantitate extrahenda, triplex menstruum per vi- ces adhiberi potest. Plerumque unum sufficit, prima trituratione peracta, quod alteri corticis quantitati aut prioris residuo iterum affunditur. Iisdem mensuris simili ordine adhibitis, resina quo- que per infusionem methodo GEOFFROYANA extrahitur. Quicquid sit, phaenomena experi- mentorum, & quantitas resinae diversa methodo extractae, sunt eadem, licet extractionis tem- pus ratione efficaciae menstrui differat. Resi- na sic acquisita, per ebullientem aquam divi- sa, in hac sustentatur, superficiem instar colli columbini coloratam exhibens, in experimen- tis, vulgari methodo officinali institutis, quoque observatam. Liquor refrigeratus lactescit, & re- sina praecipitatur: quæ excussio citius contingit, si frigida affundatur aqua; simili cum phaenome- no menstrua spirituosa infringuntur. Calculo in- stituto constat, utraque methodo ex integra drachma Corticis Peruviani, cui unciae quatuor cum dimidia menstrui sufficiunt, resinae scrupu- lum unum extrahi, residui duo scrupuli restant. Cel. GEOFFROY asserit, quantitatem resinae Corticis Peruviani quantitatem principii gum- mosi

mosi sic excedere, ut resina fere unam quartam partem totius corticis constituat.

§. XIII.

Differentia methodorum GARAYANAE & GEOFFROYANAE jam examinanda; posteriori, per infusionem cum aqua ebulliente, resina & oleum liquefacta rarefiunt, forte & terreis particulis inviscantur, unde alteratio contingit, & efficacia Corticis Peruviani imminuitur. Caloris moderamine justo servato, evaporatio principiorum volatilium, & nimia induratio gummosarum ac resinotarum particularum impeditur. Certum, hac methodo per infusionem, metalla non penetrari, uti GARAYANA fit, qua per triturationem aqua magis condensata facilius corpora penetrat. Interim, licet accuratior sit methodus pro Chemico, attamen pretiosa pro medico usu. Praeterea, quum proportio inter menstruum & materiam solvendam in utraque sit fere eadem; praestat, magis compendiosam eligere methodum. Historia Corticis Peruviani sic praemissa, in sequentibus ad ejus usum salutarem & noxium, cum in febribus intermittentibus, earumque recidivis, tum in multis aliis morbis egregium pertractandum, nos accingimus.

SECTIO II.

SISTENS

CORTICIS PERUVIANI

USUM SALUTAREM

IN

FEBRIBUS INTERMITTENTIBUS,

EARUMQUE RECIDIVIS.

§. XIV.

Corticis Peruviani genuini electi (§. IX.) vis specifica antifebrilis, in principiis gummosis, resinosis atque salinis delitescens potissimum, (§. §. XI. XII.) ex effectu, hujusve eventu observata, innotuit. (§. IV.) (*b*). Divinus ille intermittibus praesertim autumnalibus, continuas quoque aemulantibus, epidemicis, depuratoriis, (§. XXVIII.) recensitarumque recidivis (§. §. XLII. ad XLIV.) recte exhibitus, (§. §. XXIX. ad

(*b*) C. LINNAEUS in hypothesi de nova intermittentium causa, Amoenit. Acad. adnexa Vol. I. p. 17. curationem intermittentium per Corticem Peruvianum curae empiricae per amara accensuit.

ad XXXIV.) citam, certam, & tutam facit medelam. Adstringens, simul roborans, morbos ex atonia fibrarum ortos, corrigit, tollit; amarus, obstructa referat, impacta resolvit, digerit; (§. §. LI. & f.) balsamicus quoque antisepticum ac prophylacticum præbet. (§. §. LIII. f.) Evacuatio- nes quasvis præternaturales imminuit, naturales imminutas restituit, noxia expellit. (§. L.)

§. XV.

Ingestus, in primis viis fere totus resolvitur: ventriculum, intestina lustrans, in chylum, inde in conficiendum sanguinem per totius corporis habitum defertur; citius, si solidorum compages laxa, quam stricta, fluida miscenda prius quam solida penetrat. Febrile salino retundit, fibras amaricante principio roborat: τὴν ἐνεργείαν vero in systematis nervei τὸ ἐπορευμένον inordinatos spirituum motus compescendo, exseri, (c) probabilius, in cujus aura intermittentium causa fere semper residet. (d). Haec nervorum origini impressa, illos irritat: sic infantes convelluntur, in adultis saeva exsurgunt animi pathemata. *Saepe*

(c) G. COLE. Hypoth. de Febr. intermitt. p. 117. H. BOERHAAVE Praxis Med. T. III. §. 755.

(d) A. BORELLUS de motu animalium P. II. p. 22. p. 289. conf. F. HOFFMANNI opera phys. med. T. VI. p. 35. edit. Genev. in quibus febris desinitur per affectum & effectum systematis nervosi, praeter naturam graviter affecti, quemadmodum & ex symptomatibus intermittentium patet, conf. & R. MORTON de febr.

Saepe causae eadem intermittentes & excitant, & tollunt. (e)

§. X V I.

Dissentientibus probandum: quod, si antifebrilis corticis virtus specifica in chylum agat, sola abstinentia sufficeret. Illi per experimentum (*f*) probare sententiam audent: quod, si cani per quadraginta horas jejunia passo, carnis coctae exsiccatae aliquot unciae offerantur absque potu, dein spatio quinque horarum elapso, duodeno perforato, libra integra aquae tepidae Indigo tinctae per siphonem injiciatur; consutum vulnus, transacto trihorio aperiatur, tunc observari, vasa lactea caerulea materie turgere. Certe, subtilissima Corticis Peruviani effluvia atque principia, magis penetrabilia esse, quam ejus principium terrenum, cum memorato pigmento comparatum. Ut ad scopum redeamus, constat, symptomata febrilia tremorem, atque convulsionem obstare. In sanguinem, a quo solo intermittentes produci, qui asserunt, exitus febrium ardentium contraria docet, in quibus antifebrilis obest; hunc vero per omnem corporis habitum non digeri, frigus squalidam cutem mordens, evincit. Aurae igitur systematis nervei τὴν ἐνεργείαν corticis imprimi, verosimilius: quum subtilissima specifici effluvia ad nervorum origines delata, universum eorum systema

(*e*) Conf. J. NEWTONI princ. phil. nat. mathem. p. 102.

(*f*) a Cl. M. LISTERO institutum, & descriptum in Act. Phil. Lond. n. 93. 142. 27.

stema per consensum excitant, tantosque in corpore effectus producunt, majorem quoque solito somnolentiam aegris conciliant. (g) Hi effectus non forent constantes, si tantum nervorum extrema ventriculum perreptantia febrifugo imbuerentur.

§. XVII.

Specificum inordinatos spirituum motus compescendo intermittentibus mederi, §. praecedenti patuit, principium adstringens neutiquam amarum, raro hoc praestat, quum id ex aliis adstringentibus nunquam tuto exspectari queat. (b) Nec sanguinem resolvendo agit, vix illum attingens. (§. XVI.) Antifebrilis aliquoties exhibitus, vires febrifugas evolvit, plerumque sine evacuatione: si quae contingat, haec vel critica vel symptomata erit; si nulla, illa larga perspiratione insensibili resarcitur, aut intermittentes protrahuntur, donec febrile peccans per alvum, urinam eliminetur, aut per metastasin ad alia loca deponatur: contra chronica mala instant. Hinc intermittentium indoles semper exacte inquirenda, ut naturam adjuvare possimus.

§. XVIII.

(g) G. COLE loc. cit. p. 130.

(b) Adstringentia in intermittentibus noxia, v. Hist. l'Acad. des Sciences a. 1714. p. 37. illorum effectum dubium censent LEMERY, GEOFFROY, inconstantem, HOMBERGIUS, RENEALMUS, BONTIUS Dialogo V. de Medicina Indorum, de nuce Moschata.

§. XVIII.

Effectus febrifugi tempestive & cum successu aliquamdiu exhibiti, sunt praestantissimi, CL. F. REDI miraculosi dicti. Intermittentibus cortice ablatis, solida roborantur, crudum jam coctum assimilatur coctis, vires paroxysmis exhaustae restituntur: universa naturae oeconomia melius jam ac ante, conservatur. Spes felicitis successus Eximium T. SYDENHAMUM nunquam fefellit.

§. XIX.

Methodi corticem recte exhibendi ignari, voti non compotes facti, recidivas, aliaque mala oriri observabant. Agmen factiosum lingua, sed opera iners, mala innocenti Medicinae, neutiquam incongruae exhibendi methodo tribuens; virtute specifica antifebrili haud contentum, vim deobstruentem, evacuantem desiderabat. Peruvianum qui offert, clamat, naturam febrile ex corpore eliminantem adstringente pervertit, recidivas fovet, largamque funestorum facit messem malorum. Certe neque corticis analysis chemica, (§. §. XI. XII.) nec operandi modus illum tantae accusat adstrictionis, (i) qui Peruvianus per diuresin, diarrhoeam, hydropem a quartana productum multoties critice tollit (k) quemadmodum id

(i) BOHNIUS Corticem Peruvianum, totum adstringentium volumini inscripsit. v. Act. Erud. Lips. A. 1683. m. April.

(k) Cortici recenti vim cathartica adscribit J. RAJUS in Hist. Plant. Vol. 2. p. 1796. Hydropem quartanam concomitantem cortice sanavit J. BOECLERUS v. ejus not. ad P. HERMANNI cynos. mat. med. T. 1. p. 206.

id semel observavi. Praeterea vix attenditur ad perspirationem insensibilem, qua febrile superstes cortice jam exsaturatum, revoluto paroxysmo exsudat, adstantibus saepe molestum ac olidum visum.

§. XX.

Alii cum WILLISIO censent, antifebrilem amaritiae, hinc calore sanguinem resolvere, sicque intermittentes prorsus debellare. Experimentis rursus innixi, quae bene instituta, male applicant: (l) si scilicet canis venae jugulari, infusi antifebrilis parum per siphonem injiciatur, cor illico palpitat, animal spasmis in tetanum desinentibus angitur; vena aperta sanguis rarus, rutilus profilit. Constat, solum aërem venae inflatum idem praestare. Corticem sanguinem densatum solvere alii per experimenta probarunt. (m) Amari-cans illud corticis ob alcali ut volunt contentum, non praestare, docent amarae Lunae crystalli, ex acido Nitri non ex alcali conflatae (n). Sine ulla limitatione corticem ut adstringens incrassantibus, (o) ut amarum incidentibus annumerave-re;

(l) Est objectio CHIFLETII, experimentum fusus descriptum prostat in Cl. J. FREINDTII *Einmenalog.* cap. XIV.

(m) D. TAUWRY *traite des medicaments* T. I. p. 97. T. II. p. 213.

(n) R. BOYLE *exper. observ. circa mechan. saporum* product. *exper.* V.

(o) A. v. LEEUWENHOECK *cont. epist. ad Reg. Soc. Lond.* Ep. LX. p. 119. Similia experimenta reperiuntur in *Transact. Philos.* n. 312. p. 24. 46. nec non in J. P. TOURNEFORT *mat. med.*

re; quum amaricans incidens Opium in catharho humores incrasset. Vim incrassantem cortici tribuentes asserunt, quod si sanguini calenti, ex vena misso guttulae aliquot, decocti febrifugi tepidi instillentur; tunc momento citius globulos rubros ante dispersos compingi in unam massam: idem erit phaenomenon, si aqua, vel lac tepidum adhibeatur. Ex Praxi Medica constat, sanguinis crasin justo laxiorem, dissolutam, in febribus absque cortice solis aperientibus salinis curatis, praestante antifebrili exhibito rite condensatam fuisse. (p) Specifici *ivegyptiarum* in liquidum nerveum stabilientes, corticem refrigerantibus & narcoticis cum ROCHO, CASSETO satis temere accensuere: forte ideo, quia insignis HIPPOCRATES quartanis per soporifera medelam fecit, aut per somnolentiam febrifugi usum passim subsequen-tem, sententiam confirmare voluerunt.

§. XXI.

Antifebrilis usu perturbari secretionem, glandulas obstrui, conjectandi libidini sunt, qui indulgent. Si fiat, natura ad excretionem accincta, arte haud adjuta. Parotidum atque lethargi causa, minime est medicina, sed morbi impetus illuc conversus; surditas levis, à certamine inter febrile & antidotum vincens orta, febre curata, aut & omisso cortice sponte cessat, (q) illam a
corti-

(p) H. BOERHAAVE Prax. Med. T. III. §. 758.

(q) R. MORTON nunquam vidit aliquid mali inde contigisse. v. l. c. exerc. I. c. 7. p. 51.

cortice non produci, patet ex febribus ardentibus absque cortice sanatis, in quibus idem symptoma, usu feri lactis cesavit. Rheumatismus frigidus, (r) scorbutus, corticis largiori usui supervenientes, (s) antiscorbuticis facillime cesere.

§. XXII.

Febrifugum fluida & solida intermittentibus mutata alterare, raro evacuare, sunt, qui limitant: alii, febrem quidem suspendi, aut minime tolli, perfricta fronte asserunt; enasci contra symptomata ratione febris leviora, mala vero chronica respectu aegri pessima, saepissimeque intermittentes reverti. Objectio sponte cadit, causam nimium malorum non specificum, sed hujus usum intempestivum, aut licet rectum, tamen non satis diu continuatum esse.

§. XXIII.

Ex dictis constat, genuinum Peruvianum corticem ut primum medicamentum, rite exhibitum, aegrorum solamen, Medicorum nonnullos in dignoscendis morborum essentiis atque remediis inscitiae arguisse. Ut congrua exhibendi methodus indicetur, intermittentium causae, indoles, effectus, & exitus, aegri requisita, & cautelae sub specifici usu & post exhibitum observandae, determinandae restant.

§. XXIV.

(r) TH. SYDENHAM Epist. I. Resp. p. 186. edit. Genev. Emplastrum de Hyoscyamo hoc in casu laudatur a Ludovico in Dissert. pharmac. I. p. 307.

(s) H. BOERHAAVE Prax. Med. T. V. §. 1150.

§. XXIV.

Ex intermittentium causa proxima (§. XV.) patet, vi motrice imminuta, depravata, fluida lentescere, ex remotis vero προηγυμένη & προκαταρτική illa, & morbus ipse oriuntur: cujus periculum, decursus, exitus, ratione indolis differunt. Vernaes absque recidivis cito solvuntur, nec senibus exitiosae; autumnales saepe revertentes, duplices, in continuas pronae, cacochymicis funestae, tertianae interdum in quartanas abeunt, superveniente simul hydrope, non ita vernaes, quae tertianae manent. Intermittentium paroxysmi, typi, respectu copiae, indolis, activitatis febrilis, & corporis habitus variant. Diagnostica facta, (t) prognosis specialior statum cruditatis, pepasmi, & criseos, hinc intermittentium exitum sistit.

§. XXV.

Crudum, natura & arte vix mutandum ex solidis & fluidis depravatis cognoscitur. Consistit enim vel in copia vel in qualitate, ob adventitia cum crudis non subigenda. In solidis cruda sunt ultimae coctionis excrementitia retenta. Vi motrice depravata, liquido nerveo lentescente, & arteriosum stagnat; incrementente morbo cruda accumulatur, illius in reliquo decursu symptomatibus remittentibus, haec jam cocta, assimilantur coctis, noxia excernuntur.

§. XXVI.

(t) H. BOERHAAVE Aphor. de cogn. & cur. morb. §. 749.

§. XXVI.

Decumbentis viribus, crudi qualitate perceptis, coctio arte naturam adjuvante, indicationibus, vitali, praeservatoria, curatoria, si opus, & palliativa absolvitur tota. Haec eo citior, tutiorque, quo vis vitae major, crudum naturali statui propius, pars laesa vitae minus necessaria, (u) quemadmodum ex aegri levamine, symptomatum remissione, constanti virium incremento, & functionum restitutione patet.

§. XXVII.

Natura an vincat, an succumbat, tempore; eventu & loco excretorio cognitis, certam morbi prognosin facimus: illa, *si repugnat, nec ipsa medicina huic succurrens, proficit* (x). Ratio dierum criticorum imparium in morbi incremento & coctionis constantia latet: cum, illo per triduum incremente, septimo erit crisi, requisitis (§. praec.) enumeratis praesentibus. *Natura*, provida curatrix, necessaria suppeditando, arte secundante, cocta ad emunctoria delegat; hac neglecta, illa vero perturbata, crisis & optima, funesta; naturam ad crisin se accingere, perturbationes criticae brevi levantes indicant; optimam, signa praec. §. enarrata promittunt, inter quae Medicorum Patrens, & Eximius SYDENHAMUS ad excreta & qualitates corporis externas exactissime respexerunt.

§. XXVIII.

(u) H. BOERHAAVE Instit. Med. §. 943. f.

(x) A. C. CELSUS L. III. c. I.

§. XXVIII.

Autumnalium intermittentium ferociae tesseram expertis, cortex Peruvianus praescribatur. An morbus idiopathicus, an sympathicus, an vero compositus sit, distinguatur: in illis intermittentes cortice tollantur; in composito, morbo plus urgenti occurratur, pro aegri statu §. seq. delineando, & febrium indole. Haec, si pessima, extraordinaria, cortex nocet: si epidemica depuratoria, apoplectica, soporosa, conducit; si maligna, difficulter: si continens, antifebrili nunquam discutietur: si continuas affectet, Peruvianus permittatur (y): in vere continua plus nocet, quam prodest. Paroxysmorum intervalla, quo minora, anni constitutio quo veri propior, eo citius febris cortice curatur. Intermittentibus vernalibus plerumque fere sola natura arte levi adjuta, medetur.

§. XXIX.

Indicationibus tribus, totque requisitis perpen-
 sis, febrifugus in autumnalibus intermittentibus exhibeatur. (z) *Febris si vehemens, si diu tolerata, corpus ex aegritudine jam debile: in aegro quoque nulla adsint signa inflammationis internae, scirrhi, puris, abscessus, aut obstructi visceris, cujus resolutioni febrifugus impar. Exhibendi methodus, rite administranda, quo tempore, ordine, qua dosi,*
 qui-

(y) TH. SYDENHAMI Epist. I. Resp. p. 190.

(z) H. BOERHAAVE Aphor. de cogn. & cur. morbis §. 767.

quibusdam *appropriatis*, quo sub *regimine* aegri cortex exhibeatur. Hic decumbenti conducit, siue puerilis sit aetatis, siue aetate floreat, nocet senibus: nunquam prodest temperiei frigidae, plethoricae, cachecticae, scorbuticae; si alvus stricta, evacuationes sanguinis naturales suppressae, cortex vetatur. Obesi, malo hypochondriaco cum materia laborantes, gravibus animi pathematibus obnoxii, illi, quibus hypochondria tument, specifico hoc abstineant; nec non rheumatici, arthritici, podagrici, epileptici si intermittibus affliguntur, hae enim Podagram, Epilepsiam, ni curant, saltem multum levant.

§. XXX.

Aphthae, hydrops, si intermittibus superveniunt, haemorrhoidum, & sexus amabilis menstruus fluxus corticem exhibere non vetant. Ni periculum in mora, primis diebus utriusque fluxus regularis, transactis, specificum offeratur, ejusque usus continuetur; in excessu peccare praestat, quam in defectu. (a) Haemorrhoides coecas cortex nunquam excitat, potius praepedit, si Nitrosa simul interponuntur. (b) *Naturales enim sanguinis evacuationes nec sistit, nec auget: enormes moderatur, moderatas adjuvat.* (c)

§. XXXI.

(a) P. G. WERLHOFF de Febr. intermitt. &c. p. 162.

(b) M. LISTER de Font. Med. Angl. c. I. §. 5.

(c) J. MEAD de Imperio Solis & Lunae in corpus humanum. c. III.

§. XXXI.

Eadem corticem exhibendi methodus, intermittentium indoli, & aegri temperiei non omni conducit. (§. XXIX.) Emeticum, purgans, diebus, quos febris praestat integros, praemittendum, cruditates primarum viarum imperant: (*d*) sic cortex efficacior, autumnales debellando, aegri vigorem restituit, si plethorae suspicio subest, ante quam decumbens vomat, vena pertundatur. (*e*) Graviditas, lochiorum fluxus cathartica ventant, urgente tamen periculo sanguis ex brachio detrahatur. Intermittentium autumnalium indole cognita, electionis tempore sexto paroxysmo absoluto, sub ἀπυρεξία antifebrilem exhibemus, nunquam vero statim post partum (*f*): attamen periculo ingravescente, si aeger debilis, constitutio si epidemica depuratoria, praemissis ubi opus praemittendis, specificum & remissionis tempore (*g*) cum successu assumitur: ingestio, motus febriles sentiantur nec ne, qui neutiquam remedio, sed soli morbi indoli, aut errori in sex non

natu-

(*d*) Secundum canonem Schedulae Romanae a JONQUETIO in Latinum sermonem translatae, quae in Horto Parisino prostat.

(*e*) H. BOERHAAVE Prax. Med. T. III. §. 762. V. S. saepe & temerarie instituta laudatur in literis J. PATEIN, licet aegri inde pessime mulctati fuerint.

(*f*) Ephem. Nat. Cur. A. 1689. T. VIII. Dec. II. Obs. 2.

(*g*) G. a SWIETEN Comment. &c. T. II. p. 563.
TH. SYDENHAM Epist. I. Resp. p. 187.

naturalibus commisso, adscribendi, corticem per unam alteramve hebdomadem, dosim sensim castrando, exhibere pergimus, donec & minimae febris vestigia evanuerint. In autumnalibus duplicibus, triplicibus, si paroxysmi non uno eodemque die contingunt, aequae ut ante, febrifugus prodest.

§. XXXII.

Cortex Peruvianus electus in *pulverem* redactus paucorum arridet palato, nec omni favet ventriculo, licet in aliis citius ac efficacius vires suas exferat, quam reliqua praeparata ex illo S. L. A. confecta: (b) praestat pulverem cum syrupo appropriato in *electuarii* formam redigere. Ut officiosi placeamus aegris, variae praeparandi methodi excogitatae. Sic corticis uncia una cum vigecuplo aquae infunditur, infusio eousque iterari potest, donec insipida redeat aqua. Quantitas aquae ad quantitatem corticis, non eadem semper requiritur, quum *infusum* nunc concentratius, nunc aquosius, pro morbi & aegri circumstantiis requiratur. Quadruplici methodo infusum antifebrile paratur, TALBORIANA, TORTIANA, CLOSIANA seu BEROLINENSI, & MORTONIANA: cum hac convenit TORTIANA,

(b) Forte electrica vis febrifugi vires sic intendere valet, ut minima dosis eosdem praestare possit effectus, ac maxima. Analysis Chemica determinavit quantitatem principii terrei in cortice contenti.

NA, (i) in qua moderamen continuandi medicinam, & accuratum iterandi intervallum laudantur, (k) & MORTONIANAE favet, sed si periculum instat, & morbi velocitas urget, illam non sufficere existimatur. TALBORIUS unciae integrae corticis affudit pintam integram vini rubri, digessit per quatrimum, per sex dies febricitantibus exhibuit, singulo die ter quaterve cyathum promiscue, paroxysmo fere absoluto. Eadem corticis quantitas viginti quinque unciis aquae per bihorium decoquitur, *decoctum* colo trajectum exhibetur, ex hoc bochetto, consistentia mutata, *extracta* aliaeque variae formae medicinae parantur. Ad *Claretum* (l) conficiendum, unciis viginti quinque vini generosi Rhenani uncia una corticis Peruviani sufficit, maceratione per octiduum, aut & digestionem extemporanea praegressis. Sic vires antifebriles in principiis gummoso, resinoso, & salino delitescentes, optime evolvuntur.

(i) Differentiam v. in N. BLEGNY Remede Anglois p. 41. & in Zodiaco Gall. A. V. m. Januar. obs. 1.

(k) TALBORIANA laudatur dans traité les admirables effets de Quinquina. Paris. 1689. TORTIANA recensetur in P. G. WERLHOFFII Tract. cit. p. 167. TALBORII l. c. p. 90. conf. Act. Erud. Lips. A. 1746. p. 220.

(l) Artem clareta febrifuga cum musto, aut cerevisias medicatas cum appropriatis conficiendi v. Ephem. Nat. Cur. A. 1689. T. VIII. Dec. II. obs. 2. D. TAUWRY l. c. T. II. p. 213. Methodum claretum febrifugum vindemiatorum parandi v. DE LA GARAY Chemie Hydraulique p. 120.

E

tur. Attamen exempla prostant, haec febrifuga clareta febres inflammatorias induxisse. *Tinctura* paratur, si ex uncia una corticis resina cum decuplo Alcoholis extrahitur, quae infantibus, aut & adultis, si summum urget periculum, forma misturae concentratae offertur. Effectus, qui citissimi, mox evanescent. Liquor hic inspissatus, constituit *extractum gummoso resinofum*, priori extracto efficacius magisque pretiosum, quod exsiccatum forma pulveris cum saccharo, aut cum acidis maritatum misturae concentratae instar praescribitur. Recensita assumere nec volentibus, nec valentibus, ex decocto *enema febrifugum* (m) foecibus ante eliminatis, injiciatur; aut & abdomen linteis febrifugo ebriis embrocetur. Hisce omnibus salina, & in morbo composito, cephalica, opiata, sudorifera, pectoralia, stomachica, uterina, pro morbi indole jungantur: in intermittentibus autem medicina, quo simplicior, eo est melior atque tutior; generosis enim admistis, volumen augetur, & specifici efficacia ni destruitur, saltem infringitur.

§. XXXIII.

Ordo, prosecutio, & vicissitudo, circa exhibendum febrifugum; proportio quoque inter morbi longitudinem, corporis habitum ac medicamenti effica-

(m) Inventor hujus methodi fuit HELVETIUS. v. ejus tract. methode de guerir des fievres, sans rien prendre par la bouche. Conf. TH. FULLERI Pharmac. Extempor. Tit. enemat. febrifug.

efficaciam jufte perpendantur. Corticis Peruviani electi dofis ordinaria in autumnalibus intermittentibus regularibus, foporofis (*n*) quoque, fchedulae Romanae erat duarum drachmarum, quae noftris temporibus ad uncias feſqui extenditur. Doſin bene diviſam omni trihorio ad drachmam integram forma pulveris exhibere praeflat: ut morbo imperemus, & ſubſequentes doſes per praecedentes in actum deducamus. Infuſum & decoctum ſexies de die ſingula vice ad unciam integram offertur, claretum vero eadem doſi quater, extractum omni quadrihorio ad magnitudinem nucis Moſchatae, tinctura ad guttas triginta aliquoties de die deglutitur, ſal eſſentialis febrifugus methodo (§. §. XI. XII.) deſcripta paratus, adultis ad drachmam dimidiam, aut & majori doſi, ſi drachmae duae in pinta integra vini rubri ſolutae, infantibus cum ſaccharo ad grana duodecim, forma pulveris, cum ſyrupo ad grana viginti quatuor, diebus a febre vacuis exhibetur. Clyſmatis febrifugi quantitas, erit triplo major, ac ſit doſis decocti.

§. XXXIV.

Cortice exhibito & continuato, morbo afflicto, jam in ſanitatis limine verſans, per aliquot hebdomades in ſex non naturalibus contineatur. Aëre utatur ſicco, temperate calido, frigora

(*n*) Cl. L. HEISTERUS in fund. med. p. 91. hac in februm ſpecie Corticem Peruvianum unicum & divinum medicamentum dixit.

gora matutina & vespertina ne subeat: victum ratione morbi praegressi componat, excessus hic semper tutior, quam nimia sobrietas, ne restitutus fere, in animi deliquium incurrat; pascatur victu euchymo, suasu M. SYDENHAMI mero parce, sed crebro irriget pulmones; fructus horaei, lacticina, potus frigidi, sobillationes nimiae Coffee, & praeter corticem medicamenta alia, ne offerantur. Cibi capiendi tempus & copia legantur, haec sit parca, illud bene repetitum, ut degustando fames vitetur: gravidae victus, bina corpora simul sustentans, puerperae vero is, qui vires refocillat, praescribatur. Debilis adhuc, somno solito largiori indulgeat, exasperaturae animi decumbentis notitiae subtrahantur, quantum in viribus Medici. Sub febrifugi usu aeger foveatur balneis, ut diaphoresis conservetur, indusia febrili sudore perfusa sedulo mutantur cum siccis, puris, a sano homine per noctem adhibitis: corpus stragulis aut nimio vestitu ne gravetur, & tempore diurno lectum fugiat. (o)

§. XXXV.

Intermittentium specifico terga dantium exitus in sanitatem, prognosin tempore ἀπυρεξίας instituimus. Paroxysmi imminutio, symptomatum remissio,

(o) Huic SYDENHAMI monito contrariatur J. RAJUS l. c. forte, ut diaphoresis augeatur, & animi deliquium avertatur.

missio, pulsus aequabilior, fortior, (*p*) urina multa, limpida, flavescens, (*q*) foeces naturalis coloris, particulis Raphani seminibus similibus intermistae: (*r*) alvus solito strictior nil mali ominatur, cibi appetentia, vigor restitutus, (*s*) lingua sana, color cutis naturalis. Multoties crisis circa os, nares, diaphoresis, salivatio naturalis, vomitus cum *εὐφορίᾳ*, salutare haemorrhagiae, (*t*) faciei inflatio, in infantibus tumor circa lienem. (*u*) Quae prognostica licet rariora, fausta interim quaevis praesagiunt: somnolentia circa vesperam ingravescens, bona.

§. X X X V I.

Indicationibus (§. §. XXVII. ad XXXI. & XXXIV) licet rite observatis, corticem absque fructu

(*p*) F. HOFFMANNI Med. Syst. Rat. T. I. S. I. 369.

(*q*) Eph Nat. Cur. Vol. nov. I. obs. 128. conf. BRUNNERUS de pancr. p. 54.

(*r*) F. DEKKERI Exercit. Pract. p. 252.

(*s*) Appetitus nimius comitatur corticis usum nimium, hunc quaevis amara excitant. Sic orgasmus materiae febrilis simul retardatur, haec incitata non cocta, per *μετασχηματισμὸν* multas aegritudines inducere valet.

(*t*) Obs. ALBERTINI v. J. NIHELL obs. de pulsu p. 94.

(*u*) M. SYDENHAMUS S. I. c. 5. p. 60. ed. Gen. ingenue fatetur, *nullam superesse spem in infantibus intermittentes autumnales abigendi, nisi abdominis regio circa LINEAM G. a SWIETEN Comment. T. II. p. 82. dicit, circa LIENEM indurari ac tumefieri coeperit: iisdem enim gradibus, quibus hoc symptoma supervenerit, febris quoque fugam meditatur.*

fructu exhibitum, symptomata in intermittenti-
bus insolita contigisse, quibus per medicamenta
illico occurrendum. Si cortex, simulac inge-
stus, tussi, vomitu, alvi dejectione ejicitur: cau-
sae sunt vel medicina effœta, vel aegri natura
ad has evacuationes proclivis, quibus si febre si-
mul praesente corripitur, ob intermittentium in-
dolem, plus, minus, aut nullo modo regularem.
Haud raro febre afflictus ob solam idiosyncrasi-
am specifico graviter offenditur, cum respiratio-
ne difficili, anxietate praecordiorum, insomniis,
quae ἀπυρεξία licet permanente, in spasmos, con-
vulsiones, & epilepsiam transeunt. Antifebrilis
cortex malorum istorum non causa, sed medici-
na, (XLIX) experientia quotidiana docente,
permulta medicamenta & alimenta, plurimis ho-
minibus amica, idiosyncrasiae obnoxiiis infestissi-
ma esse.

§. XXXVII.

Symptomata haec sunt mitiganda: ventriculi
exprobrationi antiemetico, ex succo Limonum
& sale Absinthii parato, occurrimus: hausto de-
in opiato Corticis Peruviani usus continue-
tur. Tussim expectorantibus, & aquis me-
dicatis Selteranis, Spadanis, mitigamus. De-
jectiones alvi clareto febrifugo cui opiatum as-
sociatum, infringimus: intestinorum tormina pi-
lulis ex similibus paratis levamus, omni quadri-
horio ἀπυρεξίας tempore offerendis. Cortex Guia-
nensis Simaroubae hic praestantissimus. Opiata
quum

quum quibusdam vertiginem inducunt, praestat, ut aeger lectulo se contineat. Symptomata ab idiosyncrasia orta, abstinendo a specifico, solis lenientibus, laxantibus, antispasmodicis mitiganda, & febres methodo alia, licet minus certa, absque divina hac medicina discutiendae sunt.

§. XXXVIII.

Intermittentibus autumnalibus specifico ablatis, recidivas sedulo avertamus, *facile enim revertuntur, nisi a sano aliquamdiu timeantur.* (x). A febre jam plane liberato, diaeta (§. XXXIV.) praescripta, proficua, quae illo die, qui saeviente febre erat paroxysticus, sit exactissima. Reversio ut praecaveatur, sunt qui *chinagogon* frustra desiderant, ut latens, quod timent morbosum excutiatur. Sed cathartico exhibito natura debilitatur, universo corpori dyscrasia inducitur, qua intermittentes recrudescunt: sic enemate mitissimo, mox a morbo liberatus saepe in vitae periculum incurrit. Necessitate summa urgente, intervallo post ultimum paroxysmum transacto laxantia permittantur, simulque cortex quotidie toties ac ante, dein ter, per binas, tresve hebdomades, & ultra, sub diaeta ante praescripta offeratur.

§. XXXIX.

Autumnales tertianae reversionum feraciores, quam quartanae, ob minora paroxysmorum intervalla,

(x) A. C. Celsus. L. III. c. 16.

valla, in quibus febrile peccans febrifugo tam cito exsaturari nequit. Reversionum jam factarum periculum, ratione medendi methodi praegressae, morbi indolis, & aegri naturae differt: recidivae raro in morbum chronicum desinunt. Ab autumnali vix restitutus, viribus exhaustus, ob praegressam medelam sine cortice peractam, quae intermittibus impar: vel cum illo sed non recte exhibito, aut & ob febrem uno eodemque die multiplicatam. Febris sic revertens saepe sub imagine aliorum symptomatum delituit, non ex genere intermittentium, quae Cortice Peruviano sanata, visa. Constitutio intermittentium si epidemica; illae si expectatione, aut antifebrili in tempestive exhibito sublatae, reverti amant: in quibus periculi magnitudo, ratione febrilis relictæ, copiae, qualitatis, mobilitatis differt; nec non respectu temporis, quod si incidat in hebdomadem, quae si perseverante autumnali esset paroxystica, reversiones plus erunt periculosae, quam si hebdomade olim a febre vacua contigerint. Qualescunque sint, specifici iterato usu abigantur.

§. XL.

Inter reversionum causas, a crisi relicta aegrum facile in recidivas revolvere possunt. (γ) Hae, vel *nothae* ab imperfecta Artis medela & naturae factae, cum motus febriles nondum plenarie subsidentes, novos paroxysmos inducunt: vel *verae*, ex
medela

(γ) v. HIPPOCR. Aphor. 12. Sect. II.

medela febrifuga intercepta, non satis diu continuata. Nothae aegrum in functionum exercitio non multum impediunt; cortex antifebrilis harum neutiquam est causa, (z) methodus potius illum exhibendi incongrua. Reversiones, an ex sola naturae consuetudine paroxysmis exhaustae, oriantur, jure de hac STAHLIANORUM sententia dubitamus. Cathartica nimis, vel incongrue exhibita, errores in sex non naturalibus commissi, (a) reversiones, prioribus leviores, saepe producant.

§. X L I.

Intermittentes autumnales regulares hebdomadibus duabus, tribusve elapsis revolvuntur, quum paroxysticae hebdomades diebus paroxysticis sint numero pares. Tertianas regulares decimo quinto die, quartanas & quotidianas inter se conformes, quae a quartanis duplicibus exquisitis & irregularibus vix discernendae, hebdomade tertia paroxystica exeunte, aut ineunte quarta, saepe & quatuordecim dierum spatio redire observatum. Quotannes intermittens reversiones quandoque contigerunt. In constitutione epidemica, licet diaeta aegrique regimen exactissime serventur,

(z) Quia intermittentes sine cortice sanatae, quoque revertuntur. v. LANCISII Epid. 4. p. 292. 389. Ipsi HIPPOCRATI jam sermo est de recidivis.

(a) S. SANCTORII Med. Stat. aph. 10. 11.

tur, si intermittentes quodammodo regulares, alternis hebdomadibus revolutae: in anomalis autem ob causas extraordinarias nullus dies a febre immunis. In genere, intermittentes autumnales, in sexu amabili plerumque circa periodum imminuentis menstrui fluxus revertuntur.

§. XLII.

Prophylactica indicatio circa recidivas exigit, febrifugae medelae (§. XXXVIII.) aliquamdiu insistere, licet & tunc nihil febrilis motus sentiantur. Si quae febricula sub corticis usu enascatur, nil mali inde; eadem tantum medela continuetur. Optime reversiones avertimus, si octavo die cortex Peruvianus ter ad drachmam integram, & ultra, pro ratione medicamenti formae diversae offeratur, cavendo, ne dosi largiori febris incitetur, aut jam incitata turbetur. Si quartanam aut & quotidianam metuimus, corticis uncia una tripartita, aut salis essentialis dosis (§. XXXIII.) determinata, methodo, qua ante usi, tempore *απογεξις* illis diebus tertiae hebdomadis, qui in prima fuere paroxystici, deglutiantur. In erraticis, si tertiana praegressa, quartanam expectamus, eadem procedimus methodo; dein in tertianis per decem, in quartanis & quotidianis per quatuordecim dies specifico abstinemus, quibus elapsis, per octiduum, diebus vacuis specificum praescribere pergimus; donec aegrum in salvo esse, constet.

§. XLIII.

§. XLIII.

Neglecta *αποφυλάξι*, reversionibus jam factis, secundus paroxysmus praecaveatur, saepe nec prioris *ἀπυρεξίαν* expectemus citra specifici usum. In autumnalibus exquisitis ac multiplicatis revertentibus, octavo die post ultimo exhibitum corticem, eundem determinata dosi (§. XXXIII.) per mensem praescribimus. Si regulares in anomalas abeunt, antifebrilis *ἀπυρεξίας* tempore, pro morbi indole & typi ratione largius offeratur, ut fini secundae & initio tertiae hebdomadis prospiciatur. In maximis periculis, specificum & extra *ἀπυρεξίαν* cum successu exhibere, fas est.

§. XLIV.

Antifebrilis per utilis quoque in illa febrium plerumque quotidianarum specie, qua una alterave corporis pars corripitur, reliquo corpore a febre prorsus immuni: cum pulsus in parte affecta febrilis, in carpis vero maxime naturalis. *Topicam* hanc in aliis indicabat vehementissima hemicrania (b) periodica: aliis orbita circa foramen nervi optici acutissime dolebat: aliis brachium inalgescibat cum sensu insolito, reliquo corpore calente. Quotidiana illa calefacientibus exacerbata, e regulari in anomalam duplicem, triplicem, mutata; (c) antiphlogisticis non cedens, cortice Peruviano

(b) R. MORTON l. c. p. 147.

(c) G. a SWIETEN Comm. T. II. p. 534. Misc. Nat. Cur. Dec. I. A. III. p. 381.

ruviano solo sublata. Similem cum cephalaea, & tumore faucium febrem, quae Helvetis lues frigida dicitur, egregius hicce cortex mitigat. (*d*),

(*d*) J. J. WEPFERRI observ. med. pract. de affect. cap. obs. 46.

SECTIO III.

SISTENS

CORTICIS PERUVIANI

USUM NOXIMUM

IN

FEBRIBUS INTERMITTENTIBUS;

EARUMQUE RECIDIVIS.

§. XLV.

Febrifuga vi Peruviani corticis cognita recte-
que applicata, nunc ejus usus noxius in inter-
mittentibus subjungendus. Medicinae per se saluta-
ri, neutiquam medentium incuriae infamiam affri-
cantes, illam mille nominibus, totque nocendi
artibus notatam, effutiunt. Maledicendi libidine
prurientes, non veritatis amore in divinum hoc
spe-

specificum invehunt, quod lernam malorum pessime inculcant. Sic, ut in arte versatos illud praescribere vestigia terreant. Falsissimum idem, aegris sibi commissis inculcant, corticem Peruvianum omnis generis malorum chronicorum fertilem: (§. §. XIX. ad XXII.) inde tumens abdomen indurari, hydropem, tympanitem, tussim, phthisin, podagram, scorbutum, alvumque stipatam enasci. Sic optimi vegetabilis nomen adeo multis invisum, ut si de *China* sermo, ipsis jam bilis moveatur. Experientiae palam contrariantes objicere audent, corticem systemati nerveo inimicum, passionum hystericae, hypochondriacae, melancholiae, convulsionum, & epilepsiae esse causam.

§. XLVI.

Specificum querelarum pondere pressum, gemens vindicare oportet. Malorum enumeratorum aliquando quaedam inde oriri, quis negat? corticem vero exhibitum illa producere, nec ullus concedet artis peritus. Constat, mala succrescere posse, si intermittentium indoles ac temperies aegri (§. XXIX.) haud satis trutinatae, & res sex non naturales sub febrifugi usu haud prudenter directae. (§. XXXIV.) Eadem saepe contigisse infortunia in intermittentibus absque cortice discussis, observatum. Corticem systemati nerveo inferre noxam, ex simili derivatur errore: si illud perturbet, certe sola aegri idiosyncrasia accusanda, aut exhibitus febrifugus non fuit genuinus.

§. XLVII.

Experientia Cel. Practicorum docet praeterea, medicinam hanc vere divinam, affectus systematis nervei mitigare, saepe penitus curare. Hydrops quartanam interdum, & citra corticis Peruviani usum comitans vel subsequens, hoc continuato, vel absque illo, sponte proximo vere avolat. Si error commissus, hic vel in effoeto, adulteratove cortice latet, aut circa dosin exhibiti genuini peccatum; excessus enim hic praestat, quam defectus. Medicum ergo decet, ut Artis suae optime sit gnarus, ubinam specificum, cautelis ante traditis perpensis, exhibendum, ubi ab illo abstinendum, sciat. Officiosus quoque sit, licet cautela supra traditae observatae fuerint, intermittentes tamen nihilominus revertantur, aut si decumbentes praejudiciis excoecati, febrifugi usui neutiquam insistant: sed hilari fronte medendi methodum mutet, & compendiosae longam, tutae minus certam praeferat.

§. XLVIII.

In hemitritaeo vero plerumque maligno, ex febre acuta remittente & intermittente composito, nocere corticem, ex observatis constitit: quia remissio vix notabilis pro morbi indole, tempora medicinam offerendi, eripit. Si intermittentium autumnalium genius fixus, si aestatem brevem humidam, autumnus valde humidus excipiat, specifico abstinemus. (e) In regionibus sub

(e) A. 1719. 1720. in Belgio, A. 1690. 1691. simile Mutinae a RAMAZZINO fuit observatum.

linea fitis, in locis paludosis, ubi intermittentes pertinacissimae, quae nunquam cortice tolluntur, nisi pessimus expectandus successus.

SECTIO IV.

SISTENS

CORTICIS PERUVIANI

USUM EGREGIUM

IN

MULTIS ALIIS MORBIS.

§. XLIX.

Insignes febrifugi corticis effectus principii adstringentis & amari indicandi restant. *Adstringens* singularis virtutis solida roborat, & effectu vix explicando, consentiente M. SYDENHAMO, systemati nerveo favet: si usus ejus sit diuturnior ac in intermittentibus, & aeger non fuerit scorbuticus. Extractum corticis Peruviani cum Moscho epilepsiae, connatae quoque medela, quotidie per tres septimanas, in sexu sequiori vero omisso Moscho per periodum menstruam exhibitum, haustis insuper aquis Pyrmontanis. Spasmos, convul-

vulsiones, aphoniam cortex mitigat, (f) passioni hypochondriacae sine materia, ex *ἀταξία* spirituum & motu peristaltico debilitato exortae, in Melancholiam & Maniam (g) desinenti, quae puerperis haud raro superveniunt, antiphlogisticis, si opus, praemissis, optime occurrit. Optimum simul est antispasmodicum & antihystericum.

§. L.

Principium, benignissime *adstringens amarum*, *ἀνορεξίαν*, & *δυσορεξίαν* tollit, vomitum, cruentum quoque, singultum sistit, haemorrhagiam narium periodicam, haemoptoën compescit. Intestina a laxitate misere affecta, cortex cum vino rubro infusus solatur. Diarrhoeis a laxitate ortis, nec non illis, quae puerperiis, abortibus brevi praegressis superveniunt; (b) fluxui coeliaco, hepatico, lienteriae, diabete, dysenteriae inveteratae egregie occurrit: ventris sonitus ad inferiora devolvit, acidum primarum viarum harumque cruditates corrigit (i). In colica paralytica febrem praesentem tollit, imminentem mitigat, a doloribus praecavet, vermes in intestinis stabu-
lantes

(f) P. G. WERLHOFF. l. c. p. 140.

(g) H. BOERHAAVE mat. med. p. 195. cap. de mania TH. SYDEHAMI Diss. epist. p. 273.

(b) N. BLEGNY l. c. p. 74. Corticem in diarrhoea ab acri orta pessimo cum successu exhibuit.

(i) J. BOECLERUS in not. ad P. HERMANNI Cynof. Mat. Med. T. I. p. 208.

lantes necat, (*k*) aphthis deciduis tubum alimenta-
rem roborat. Nec minus in morbillorum recessu u-
sus corticis Peruviani per aliquot hebdomades con-
tinuatus convenit: in variolis confluentibus regula-
ribus, paroxysmo remittente suppurationem adju-
vat, in sanguineis vero virtutes dissoluto sangui-
ni oppositas, exserit. Hydropicis ob destructam
sanguinis crasin haemorrhagias passis, aut & para-
centesi peracta ad amissum tonum restituendum
offertur. (*l*) In decremento morborum acutorum
haec amaricans medicina, naturam incitat, & o-
mnem chronicorum malorum metum praecidit.
Dolores circa juncturas artuum graviter olim
contusorum, nunc quavis tempestatum mutatione
recurrentes, (*m*) tollit. (*n*). Tinctura ore agita-
ta, gingivas exsanguies, sanguinem plorantes, ci-
to floridas restituit.

§. LI.

Generoso hoc medicamento sexui sequiori ami-
co, vasa uterina jam atonica, amissum elaterem
recu-

(*k*) Misc. Nat. Cur. A. X. Dec. II. obs. 140.

(*l*) Ephem. Nat. Cur. nov. Vol. I. obs. 128. BRUNNERI.

(*m*) P. G. WERLHOFF. l. c. p. 109.

(*n*) Incolae Regni Peruani feminibus Quinquinae, quae no-
bis suspecta esse videntur, in contusionibus utuntur, quae in-
colis *Pasmus* dicuntur. v. Relation du Voyage de la Mer du
Sud aux cotes du Chili du Peru & du Bresil par Mons. FREZIER
T. II. p. 416.

recuperant, qui toti vasorum systemati communicatur. Extractum corticis Rheo & limatura chalybis recenti nuptum, menstrua confusa componit, (o) suppressa restituit. Lochiorum fluxum inordinatum dirigit, nimium compescit, (p) fluxum album molestissimum tollit. Dysuriam cum tenesmo, (q) a calculo irritante ortam, regimine, dosi, ante traditis, cortex eodem modo uti in epilepsia exhibitus, optime levat. Attamen instans sexus amabilis ordinarii fluxus periodus a medicina abstinere jubet. Impotentiam sexus virilis procreandi sobolem, si illa ex partibus nimis relaxatis orta, corrigit: gonorrhoeae benignae ex eadem causa productae, curationem quoque absolvit.

§. L I I.

Amarum hujus vegetabilis exotici per universum corpus se diffundens, (r) aperit, roborat, digerit: cortex modice prudenter exhibitus, proficiuus est in podagra, (s) inveteratissima quoque, rheu-

(o) H. BOERHAAVE Prax. Med. T. V. §. 1291.

(p) Ib. §. 1327. conf. FR. MAURICEAU obs. de la grosseffe. obs. 272. & obs. 697. Ephem. Nat. Cur. A. II. Dec. III. p. 60.

(q) A. C. COCHII vindiciae cort. Peruv. ed. Rom. p. 63. p. 78.

(r) C. LINNAEI Amoen. Acad. Vol. I. p. 394.

(s) TH. SYDENHAM. T. I. p. 314. l. c. expertus ipse solamen. Ephem. Nat. Cur. Dec. III. A. VII. VIII. obs. 207. p. 346.

rheumatismo, arthritide, & malo ischiatico, (t) si omni die mane & vespera offertur. Aperientibus praemissis, in ictero, (u) in strumis, scrophulis, tussi & asthmate convulsivis, a multis laudatur.

§. LIII.

Balsamica virtute egregius hic cortex simul antisepticus, (x) ab insigni SYDENHAMO, in phthisi confirmata, (y) & febre hectica, remissionis tempore, cum appropriatis balsamicis, abstergentibus, pectoralibus, exhibitus. Si venam secare conducit, haec ante pertundatur. Idem Alcahole irroratus, sudores nocturnos, phthiscos exhaurientes, compescit; expectoratio tamen quam supprimit, arte adjuvanda. Sic phthifici pro deploratis habiti, a febre hectica immunes, per plures annos superstites. In abscessu hepatis externo laudabile pus conficit. Infusum corticis aquosum in inflammatione intestinorum optimum est vulnerarium.

§. LIV.

(t) v. GRIMMIUM & HELBACHIUM. Cives Peruani, nec non Turcae, oleo composito corticis Peruviani, utuntur in podagra, ad confortandum, & ad perspirationem promovendam, optimo cum successu.

(u) A. CAMERARII Dissertatio de cortice Peruviano ad icterum extenso. Tubing. 730. habita.

(x) Sunt, qui temere vim balsamicam cortice Peruviano contentam negant.

(y) R. MORTON Tract. de Phthisi.

§. LIV.

In gangraena & sphacelo eadem medicina est antiseptica: sic antisepticis reliquis absque effectu exhibitis, ad drachmam integram, & ultra, electuarii forma quotidie omni quadrihorio exhibetur: cum oleo Terebinthinae in linimentum quoque redactus, parti affectae illinitur. Primus, qui his in affectibus cortice usus, fuit Anglorum dextrimus Chirurgus SHIPTON, quem AMIANDUS RUSWORTHUS, HAMPIUS, Cel. Germanorum Medicus & Chirurgus LAUR. HEISTERUS, secuti: (z) cancrum mammarum inveteratum optime mitigat. An extus an intus adhibeatur, fere eodem redit. Ulcera ex *μετασαι* febrilis materiae ad glandulas depositae, erysipelate simul praesente, per sanat. Praestantissimus sal corticis Peruviani essentialis, methodo GARAYANA vel & GIOFFROYANA paratus, a peritissimo Chirurgo Nofocomii Comitum d. l. GARAY in civitate Dinan extracti, BIGOT de CARVILLI, sine unguentis & emplastris cum successu exhibitus, in ulceribus prurientibus, inflammatoriis, fistulosis, gangraenam minitantibus: in pustulis, phlegmonis, contusionibus, in fistula lachrymali, morfu canis rabidi, in anchylosi: tumores cancrum minitantes maturat, saepe ad suppurationem perducit, quem-

(z) v. A. RUSWORTHI Tract. de hac medendi methodo Anglico idiomate conscriptum, cujus summa recensetur a P. G. WERLHOFFIO I. c. in add. p. 331. f. conf. Transact. Philos. n. 426. Act. Med. Edimburg. T. II. III. IV. Act. Phys. Med. Nat. Cur. T. V. obs. 156.

admodum id fusius allegata Chemia Hydraulica perillustris Comitis de la GARAY docet.

§. L V.

An Peruviana haec medicina sola in putridis febribus sufficiat? merito dubitamus: paroxysmos nondum exacerbatos, si intercedat remissio, prodest, sed si ob diu praegressam inflammationem sanguis jam lentescat, salia resolventia cortici praeferantur. In morbis malignis cum exanthematibus, praemissis universalibus, tunc quum efflorescentia animadvertitur, praescribitur. Illum in peste profuisse, gratiosa Neapolitanorum facultas Medica censuit. (a) In variolis confluentibus febrem vix infringit.

Hic calamum sisto, si quae L. B. displiceant, ignoscere velit. Vires genuini corticis Peruviani me laudasse, fateor: hunc prudenter, methodice, neutiquam vero empyrice exhibendum esse, monui. Sufficiant haec pro specimine Inaugurali quidem, ast juvenili. D. T. O. M. immortales ago gratias, quod ad Lauream Doctorem aspirans, curriculum meum Academicum eousque fauste absolverim: illi soli prosperum eventum Praxeos meae olim exercendae committo, qui in sui gloriam & proximi salutem conamina mihi proposita dirigat.

(a) Conf. controversia inde orta inter FRANC. TORTUM & B. RAMAZZINUM v. Act. Erud. Lips. A. 1716. p. 220. a LANCISIO allegata.

T A N T U M.

T H E S E S.

I.

Medicus amicus, melior extraneo.

II.

Medicus Practicus aegrorum dietam sic componat, ut illorum consuetudini aliquantum indulgeat.

v. H. BOERHAAVE Aphor. &c. §. 602.

III.

Ut facies, sic temperamenta discrepant; hinc una eademque diacta non omnibus prodest.

IV.

In temperamentis morborum causae frequentissime latent.

V.

In morbis sexus sequioris semper respiciendum ad uterum.

VI.

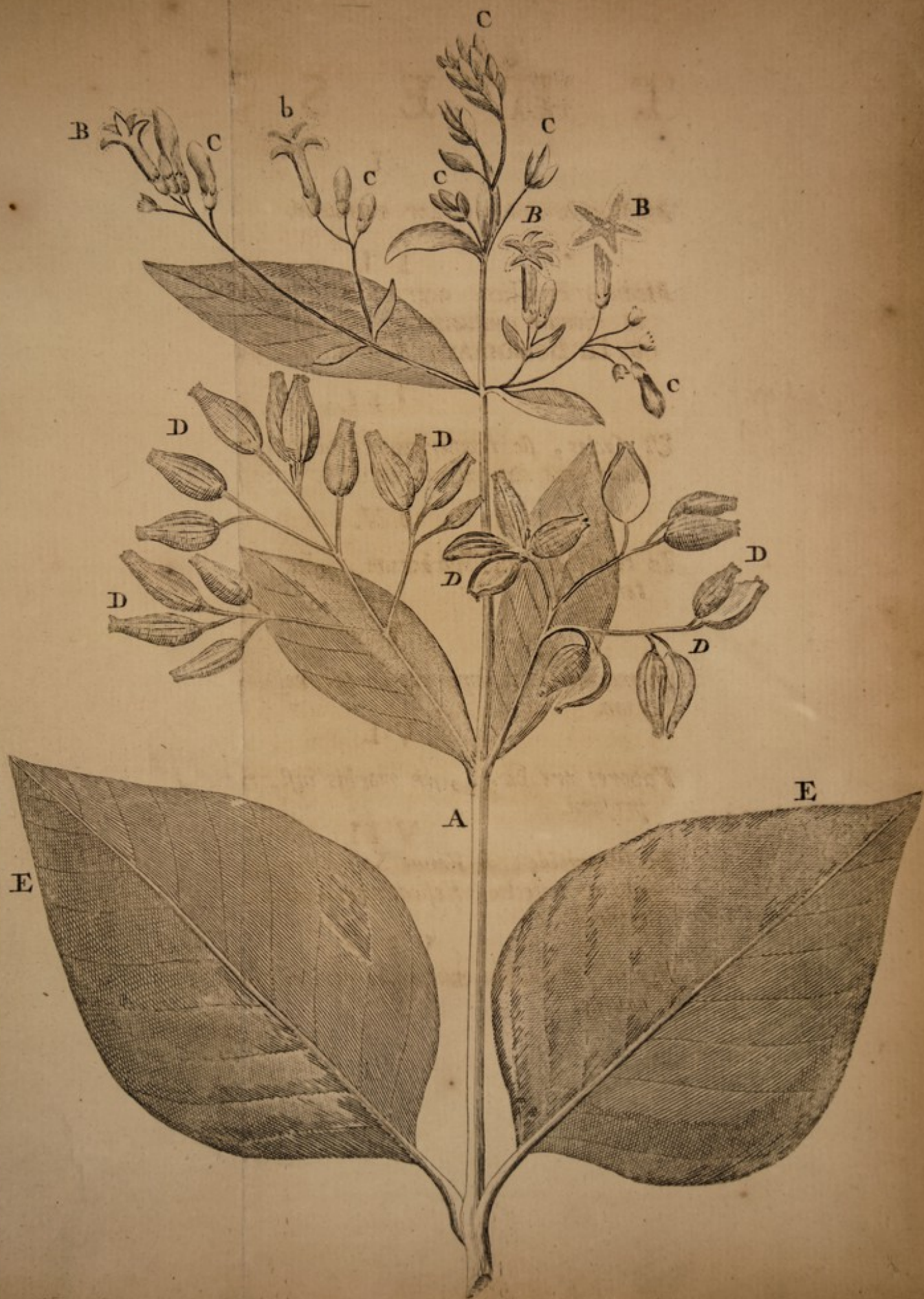
Vapores ore hausti, in morbis inflammatoriis valde proficui.

VII.

In Pleuritide, si Venae Sectio ter est administrata absque effectu, Vesicatorium lateri affecto applicetur.

VIII.

Flatus & spasmi multorum compositorum morborum causae.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

PHYSICS DEPARTMENT

REPORT NO. 12

1952

WILLIAM THOMPSON BRIDGES

M. A.

PHYSICS DEPARTMENT

UNIVERSITY OF CHICAGO

1952

VIRO NOBILISSIMO, DOCTISSIMO,

PHILIPPO SILVESTR. LURSENIO,

MEDICINAE CANDIDATO,

Nepoti suo ex Sorore

Charissimo,

JOANNES PHILIPPUS BREYNIUS,

M. D.

ACAD. IMPERIALIS NAT. CURIOS. ET

SOCIET. REG. LOND. SODALIS.

f. d. pl.

VIRO NOBILISSIMO, DOCTISSIMO,

PHILIPPO SILVESTR. LURSENIQ,

MEDICINAE CANDIDATO,

Nepoti suo ex Sorore

Charissimo,

JOANNES PHILIPPUS BREYNIUS,

M. D.

ACAD. IMPERIALIS ART. CURIOS. ET

SOCIET. REG. LOND. SODALIS

f. d. pl.

aeulum effluxit, ex quo
singulari Dei beneficio Cor-
tex hodie per excellenti-
am a patria Peruvianus,
aliis China Chinae dictus,
Hispanis primo in Regno
Peru, & per hos toti post-
modum innotuit Europae:
in solatium innumerorum
aegrotantium, febribus in-

primis intermittentibus graviter vexatorum. Quam
amice vero hospes hic mox exceptus, & usus ejus
ad miraculum usque fuerit salutaris; fata tamen
succedente tempore modo adversa, modo iterum
secunda experiri debuit, & qui optimo jure ad coe-
lum extolli merebatur, a quibusdam ad Tartara de-
pelli coepit. Sed brevi resurrexit e sepulchro splen-
dore eo magis corrusco, ejusque usus non tantum
postliminii jure in integrum restitutus, sed etiam
ad hodiernum diem usque successive magis magis-
que confirmatus fuit: obstetricantibus Viris longe
Celeberrimis, ex variis gentibus, genuinis Æscu-
lapii filiiis, quorum amplissimum catalogum no-
bis exhibuit ILLUSTR. WERLHOVIUS in aureis
suis de febribus Observationibus, ipse inter pri-
mos numerandus. Quid jam magis decet strenu-
os Artis Iatricae Cultores, quam memoriae divini
hujus Medicamenti saeculari omni nisu litare, &
omnium bonorum Largitori D. O. M. pro tanto
munere submissas agere gratias, ejusque maxime

H

salu-

salutarem & genuinum usum generi humano omnibus modis commendare.

Et haec procul dubio *Nobilissime Candidate* fuit ratio, cur hanc *Tibi* pro Themate Inaugurali prae aliis selegeris materiam, quam sane febriferis hisce annis maxime de tempore esse, magnique pro salute hominum usus, concedent facile, queis
ex meliore luto finxit praecordia Titan,
& quos nec auctoritatis splendor, nec praejudicii panicus terror excoecavit.

Quam egregie, fideliter, & docte hoc Thema tractaveris, ipsa *Tua* docebit Dissertatio; de qua optima quaevis iis, qui capax ingenium *Tuum*, & haud vulgarem nec unquam interruptam in studiis diligentiam, Magnorum Virorum a quorum ore sedulo pependisti, Nomina norunt, augurari licet. Gratulor itaque *Tibi* ex animo, *Charissime* ex charissima sorore *Nepos*, summos in Medicina honores, quos incluta Academia Lugduno Batava, olim & meae deliciae, in *Te* charissimum caput ut diligentiae *βραβεύων* conferet. Deus T. O. M. omnes laudabiles conatus *Tuos* & ausus secundet ex alto, faxitque ut omnia cedant in sancti sui Nominis Gloriam, Generis humani salutem, & Honoratissimorum Parentum gaudium & solatium. Vive diu! Vive felix! meque quoad vixero amare perge. Vale. Dabam Gedani e Museo, A. R. S. MDCCCLI. V. Iduum Maji.

FILIO UNICO ET DILECTISSIMO

PHIL. SILV. LURSENIO,

feliciter exacto curriculo Academico

SUMMOS IN MEDICINA HONORES

IN ACADEMIA LUGDUNO-BATAVA

capeffenti

gratulationes & vota paterna

transmittit.

SILVESTER LURSENIUS,

Ecclesiae Reformatae Petro Paulinae Pastor.

inimam omnium sermone humanum omnibus
modis commendare.

Atque hoc quod dicitur in
omnino unico et dilectissimo

PHIL. SILV. LURSENIUS

felicitate exacto curriculo Academico

SUMMOS IN MEDICINA HONORES

IN ACADEMIA LUGDUNO-BATAVA

capellani

gratulationes & vota paterna

transmittit.

SILVESTER LURSENIUS

Eccllesiae Reformatae Petro Paulinae Pastor

ms. bib. 91. m. 1. v. 2. * * *
de virtute rationis. ad unumquemque hominum
Nullum genus studiorum esse hereditarium, cui liberae mentis alumnum jure aliquo adstringi queat, *Tu dilectissime Fili Tuo* exemplo comprobas, utpote, qui ex sacerdotali familia, si termino hocce post abolitum V. T. sacerdotium: uti licet, ex utroque Parente, Patre non tantum Avoque paterno, verum etiam Avo materno oriundus, studia Theologica, quibus primum destinatus eras, cum Medicis commutare, minime prohibitum censuisti; cujus rei ego quidem non primus auctor ac suasor *Tibi* exstiti, verumtamen cum circumstantias rite expenderem, animumque *Tuum* hinc atque illinc fluctuantem, inprimis vero sollicitum deprehenderem, mihi forte aliquid minus acceptum eventuram, si aliud studiorum genus, quam cui Parens vel Avi addicti, eligeres; ego non tantum in tam arduo & gravi negotio liberam optionem *Tibi* reliqui, verum etiam statim ab initio, quam primum illud animadverterem, *Tibi* lubentissime significavi, tenerrimum illum affectum ac amorem, quo *Te* semper sum complexus, nequicquam ideo imminuendum fore, si etiam aliud studiorum genus eligeres. Probe enim sum gnarus, nullum studiorum, vel honestae professionis vitae genus, si rite excolatur, & pietate exornetur, Deo displicere, vel utilitate sua ac emolumentis in vita communi carere; quin potius semper persuasissimus fui, mercatorem, vel militem, immo quemvis honestum opificem, si vero cultui divino & pietati studeat, Theologo mundano ac

irreligioso multum esse praeferendum. Ne dicam de disparitate rationis, ab unoquoque homine Christiano, de vita officioque exacto coram tribunali divino reddendae, a Theologo vero, extremisco scribens, longe gravioris, immo gravissimae. Accedebat ne *Tuae* voluntati refragarer, suave inter Theologiam & Medicinam consortium; utraque enim Artis salutaris praecepta tradit, & valetudini curandae inservit, illa aegrae menti & fauciatæ conscientiae, haec corpori aegrotanti medelam parat: utraque regimen vitae, illa secundum castam Evangelii disciplinam, haec secundum regulas Diaeteticas praescribit; ita ut uterque Theologus non minus quam Medicus Medicum agat. Quin hoc prae ceteris, iis qui Artem Medicam exercent, ad pietatem proficuum esse potest, quod, dum alii, etiam illi, qui sanctioribus studiis nomen dedere, luxu ac voluptatibus hujus saeculi saepe diffluunt, atque inter jocos & commestationes, quibus quotidie indulgent, nihil minus quam fragilitatem vitae hujus & mortem cogitent, judiciumque reformident. Medicus contra ea, si vel parum sit religiosus ac conscientiosus, dum lectulo aegrotantium assidet, & quotidianum fragilitatis & miseriae humanae testem agit, mortem & judicium, institutis in hanc rem seriis & piis meditationibus ante oculos habebit; quo respectu Medicinam nil minus aequè quam olim PLATO Philosophiam *Meditationem mortis* dixeris.

Haec & similia animo volvens *Te fili exoptatissime*, non tam infelix neque incongruum studiorum

diorum genus *Tibi* elegisse, dum in castra Medicorum transiisti, reor atque auguror, quin potius cum res haecenus ex voto successerit, DEO gratias ago, quod animum *Tuum* isthuc direxerit; minimeque dubito, *Te* omnibus viribus eo annifurum, ut semper Medicum agas probum, conscientiosum, ac sollicitum, ut Theologum non exuas, etsi non externo habitu vel vestitu, tamen in corde bonus sis Theologus, DEUM sincere amans, colens, & reverens, proximi vero, *Tuamque* propriam salutem curans. Ita Deus T. O. M. *Te* vicissim amabit, se animae *Tuae* care redemptae, fidelem in J. C. Medicum praebit: conatus *Tuos* ulterius fortunabit, honores quos propediem capesses, auspiciatos esse finet, exercitium *Artis Tuae* prospero successu, *Teque* ipsum omnigena felicitate beabit. Quod reliquum est, *Te* Fili impense dilecte Angelo custodi & viali, cujus ductui ac custodiae, *Te*, cum patrios Lares relinqueres, charisque Parentibus ultimum Vale diceres, semel commisi, jam vero, ut *Te* unicum nostrum gaudium & delictum, iusto tempore confectis feliciter negotiis ac absolutis itineribus, sospitem atque incolumem in nostros amplexus, qui haecenus per absentiam *Tuam* quasi in orbitate viximus, reducere velit, iterum atque iterum commendo. Ita voti mei compos, DEO pro immensa sua gratia & misericordia debitas solvam gratias. Vale inter ea mi dilecte, & ex voto res *Tuas* feliciter age. Dabam Gedani ex Museo A. R. S. CIO IO CCLI. ipsis Idibus Maji.

A. R. Si cis in car. ipse libus Mail.
Tua felicitate. Dabam Gedani ex Malco
gratia. Vae inter ea mi dilecte, & ex voto res
mensi tua gratis & milticorum debitas solvam
commendo. Ita vel mei compos. Ita pro im-
tate viximus, reduece velle, iterum atque iterum
pulcherrime per splendentiam Tuum passu in orbi-
solpitem atque incantationem in nostris amplexus,
confectis feliciter negotiis ac absolutis iunctibus,
cum nostrum gaudium & desitium, iusto tempore
lo dicere, semel commisi, iam vero, ut te uni-
tes respiciere, charissimus Parentibus ultimam Va-
li, cuius ductu ac custodiae, te, cum pariter la-
est, te illi insperante dilecte Angelo custodi & vis-
ipsum omnigenam felicitate habere. Quod reliquum
exercitium Artis Tuae prospere processu, Tuae
duos procedent capelles, anticipatos esse literas
habere conatus. Tuo cultus fortunibus honores
caute redemptas, fideliter in J. C. Medicum pres-
T. O. M. te vultum amabile, de animae Tuae
Yamque propitiam salutem curas. Ita Deus
corde amara, coetus, & reverentia, proximi videri
tuen in corde bonus in Theologus, & extrinseca
exuas, est non externo habere vel vultum, ita
fidelitatem, ac sollicitum, ut Theologum non
fuerim, ut scilicet Medicum agas probum, con-
minimeque dubio, te omnibus viribus eo anni-
tas quo, quod animum Tuum istud & tenent;
com res habere ex voto succellent, & quoque
eorum rursus, iter atque augur, quin potius
dilectum genus Tui dilectis, dum in caris Meis